

KUKÁTKO 5

XXII. národní přehlídka amatérského divadla pro děti

Rakovník 2003

Návrat rockového zabijáka

Představení divadla Dostavník z Přerova KNIHA DŽUNGLE aneb VŠICHNI JSME JEDNÉ KRVE jsem měl možnost zhlédnout už na letošním Jiráskově Hronově, takže jsem nečekal, že bych byl něčím překvapen, leč - představení se jim opravdu (dle mého názoru) povedlo, a tak jsem si chtěl popovídat s režisérem, ale co čert nechtěl, Vlasta Hartlová nebyla zrovna přítomna (nevím, co je to za režisérský zvyk nejezdit na představení souborů, se kterými dělám rozhovor). Nedalo mi moc práce vybrat si ve zde přítomném ansáblu nějakou odpovídající náhradu. Stal se jím autor hudby a představitel role zabijáka Šér - Chána **Zdeněk Hilbert**, který se ale musel ještě dopřevléknout. Když tak učinil, mohli jsme začít.

Popelka je postupová přehlídka na Hronov. Vás jsem ale na Hronově už viděl. Můžete mi to vysvětlit?

Nejdřív jsme šli na naší oblastní soutěž, postoupili jsme do Třebíče a odtud pak na Hronov. V Třebíči se nás porotci ptali, proč jsme nehráli na Popelce, že představení je vhodné pro děti, ale že ještě není nic ztraceno. Takže jsme se přihlásili dodatečně. My jsme o možnosti postupu na Popelku nevěděli, což byla asi chyba ze strany porotců.

Proč jste si vybrali právě Knihu džunglí?

Budu mluvit za sebe. Měli jsme na výběr asi z pěti her. Vždycky dělám muziku, takže když mi řekli: Mauglí, vzpomněl jsem si na jednoho bubeníka - mého známého a hned jsem věděl jak na to. Stačilo ho pouze přemluvit. A také jsme ho nakonec přemluvili.

A hudbu jste dělal sám včetně textů?

Texty jsou z originálu manželů Martinových. Samozřejmě jsem je trochu upravil, aby mi seděly na hudbu.

Uvádíte, že inscenace je významným posunem v dramaturgii souboru, proč?

To je, myslím, nechtěné. Dostavník už třicet let hraje samé muzikály. Největší problém je, že prakticky celých těch třicet let hrajeme pro téměř totožné porotce a pokaždé musíme nabídnout něco nového. Minulá hra byla například sólová, jen s písničkami, které byly odříznuty od hlavní dějové linie. Tady se hudba vztahovala k ději, tvořily jedno tělo,

jednu duši. Stávalo se, že nám porotci řekli: „Všechno dobrý, zpívat umíte, to my už víme dávno, ale oproti minulému to bylo slabý.“ Nevěděli jsme, jestli jsme opravdu tak slabí, nebo je to jen tím, že jsme nepředvedli nic

nového, proto se snažíme najít něco dál. Ten posun byl možná způsoben tím, že jsme se do toho vrhli a získali jsme nadhled.

Skládáte hudbu Dostavníku dlouho, nebo jen u Knihy džungle?

Myslím, že asi podruhé.

Chystáte další muzikál?

Samozřejmě. Jako předchozích třicet tři let půjde o hudební, zpívanou hru, která, jestli se to podaří, bude opět něco jiného. Něco, co jsme ještě nedělali. Možná rocková opera.

Jste tedy spíše rockového založení?

Myslím, že z jakékoli hudby, kterou napíšu, jsou cítit rockové základy. Vráťím se tím do svých kořenů...

petra, -ad -

Babička aneb obrazy z venkovského života

Divadelní spolek Zmatkaři Dobrodín

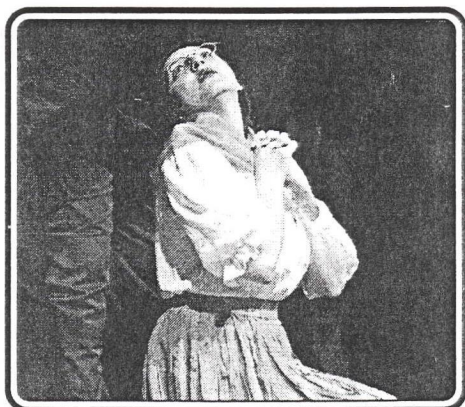
Božena Němcová: Babička – tolik milovaná knížka, tolik proklínaná povinná školní četba, tak překvapivě opomíjený skvost české klasické literatury! Můžeme považovat za počin vsutku záslužný, jestliže se soubor rozhodne tuto prozaickou předlohu převést do divadelní podoby. Soubor Zmatkaři Dobrodín se k tomuto kroku odhodlal, ba dokonce první stránky scénáře přináší snad nečekány, ale o to více zvědavost budící inscenační impuls. První polovina textu a stejně tak inscenace nesou oprávněně název totožný s původní předlohou – Babička, neboť ryze divadelními prostředky zhuťuje děj i vybírá klíčové scény románu. Ovšem život na Starém Bělidle je lčen z pohledu dvou psů – Sultána a Tyrla! Nejedná se o pouhou samoučelnou schválnost, vždyť je tak možno vyhnout se tradičním či zjednodušeným charakteristikám a v neposlední řadě zde není místo pro sentiment. Postava Babičky je představována herečkou nepoměrně mladší, než jaký věk stanovila autorka románu, což se týká i skupinky vnoučat, ale to umožňuje nepoměrně větší dynamiku v jednání titulní postavy. Divadelním kostýmem se vyčleňují

(i s postavou Kněžny) z herecké skupiny, která představuje obyvatele z okolí Starého Bělidla případně zámku, a náznakovým kostýmem jsou pak pojmenovávány i další role, které nesou zkratku individuální charakteristiky, aby tak vznikaly vztahy postav a silně působící vpravdě divadelní situace. Zde celý soubor dokazuje perfektní sešranost a vzácnou jednotu v herecké práci. Jenže tuto jednotu kupodivu udržuje i po emotivním vrcholu ve scéně na zámku, kdy se už prosazuje druhá část názvu inscenace, tedy ony Obrazy z venkovského života. Zcela se mění funkce představitelů rolí Sultána a Tyrla, neboť se již neúčastní dění ze své „nelidské“ pozice, ale stávají se neutrálními obligátními vypravěči (byť si příležitostně zachovávají původní kostýmový náznak). Sama postava Babičky se vytrácí z příběhu, aby formou obřadu a recitačního pásma sbor bez herecké individualizace znázornil osudovou lásku Viktorky a po té proměny podzimu a zimy včetně vojenské epizody. Myšlenkové vazby a vnitřní emotivní působivost mizí se ztrátou divadelnosti a inscenace je dohrávána systémem komentujícího odstupu a vnější ilustrace. Žel, pak i

závěrečné vánoční sekvence, do nichž prolíná zpráva o smrti babičky, nedosahují niterné přesvědčivosti a především neuzavírají myšlenkový oblouk vyklenutý v první části inscenace Kněžnou, když o babičce hovoří jako o šťastné ženě. Dobrodínský soubor přesvědčil o schopnosti skvělé kolektivní souhry, žel, svou energii investoval nejen do působivého úvodu, ale rovněž do rozpačité druhé části inscenace. Kéž by se třeba podařilo v herecké jednotě také dramaturgicky a režijně uzavřít pozoruhodný rozběh do myšlenkové i stylově ucelené, moderní a působivé inscenace!

To za porotu souboru Zmatkaři přeje

Rudolf Felzmann

„Babička nemá příběh“

Na prknech jeviště se předvedl divadelní soubor Zmatkaři Dobrodín. Přijeli nám ukázat hru Babička aneb Obrazy z venkovského života, jež napsala Božena Němcová. Režisérovi, **Petru Žákoví**, se moc do rozhovoru se mnou nechtělo. Musela jsem ho hodně přemlouvat, skoro prosit na kolenou, ale Petra Žáka jsem přesvědčila, že on je ten nejlepší.

Proč jste se rozhodli zrovna pro Boženu Němcovou?

Je to klasika a navíc jsme potřebovali hru, ve které by si zahrál celý soubor. Byl to můj velký sen, protože Babička je jedna z mých nejoblíbenějších knížek.

Kolikrát jste ji četli?

Počet se určitě blíží k desítkám. Každý rok si ji přečtu aspoň jednou. Ale nejen Babičku, dá se říct, že znám celou Němcovou.

Zajímáte se tedy i o její život?

Samozřejmě. V rámci přípravy představení jsem musel vědět co nejvíc. Vlastně úplně všechno, co bylo k dispozici, ať už jde o

oficiální životopisy nebo jen kuloární povídání.

Proč jste představení pojali v netradičně lehčím tónu?

Myslíte si, že Babička je natolik vážným tématem? Vždyť kniha je především plná optimismu, je o idylické vesničce, kterou příchod této ženy změní. Jedná se o krásný příběh... I když Babička nemá příběh, ale jsem rád, když vidím z jeviště radost.

Víte, proč autorka dílo napsala?

Důvodů bylo strašně moc. Myslím si, že nejdůležitější byly existencionální - aby uživila svoje nemocné děti apod.

Co chystáte teď? Další Němcovou?

Ne, tentokrát Aloise Jiráska - Staré pověsti české.

Dalo by se říct, že se pouštíte do českých velikánů...

Nevím, jestli se jedná o velikány, ale děláme věci, které nás oslovují a zajímají, a analýza českého národního charakteru ve Starých pověstech českých bude velmi zajímavá látka.

Zasahovali jste hodně do původního textu?

V textu jsme v podstatě nic neměnili. Není tam jediná věc, kterou by Němcová nenapsala vyjma pár kousků lidové poezie. Dramatizaci jsme dělali takovým způsobem, že jsme vzali nejznámější repliky a dávali je dohromady na základě scénosledu, klíče, který byl už předem vytvořený a který jsme si stanovili.

Sendý Nováková

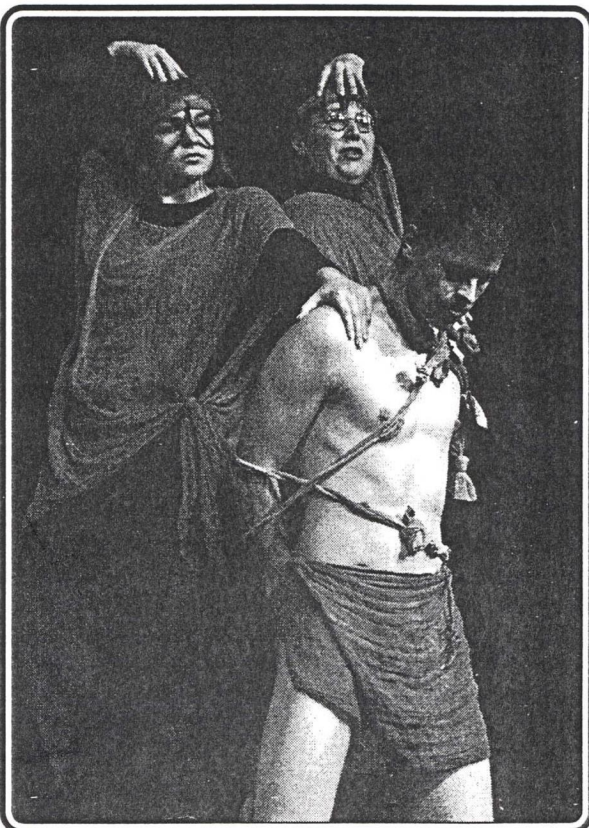
Kniha džungle aneb Všichni jsme jedné krve

Divadlo Dostavník Přerov, Dagmar a Václav Martincovi

Nejslavnější román Rudyarda Kiplinga *Kniha džunglí*, zachycující příběh dítěte, kterého v džungli odchovávají zvířata do jeho dospělosti, se dočkal velkého množství dramatizací. Román nabízí silný, mnohohrstevnatý příběh, konfrontující drsné zákony světa zvířat s křehkou lidskou existencí. Dramatizaci Dagmary a Václava Martincových se podařilo s lapidární úsporností zachytit poetičnost bájněho příběhu i silnou emocionalitu dramatických konfliktů. Režisérka a choreografka Vlasta Hartlová upravila dramatizaci směrem k posílení hudebního žánru. Vytvořila muzikál, ve kterém hudební a pohybová složka hraje stejně podstatnou roli jako složka činoherní. Vzniklo kompaktní temporytmicky pregnantně vypracované představení s vyrovnanými hereckými výkony. Vzniká ale otázka, jestli je dostatečně propracované dominantní téma dozrávání. Mauglí je na začátku nezralé lidské mládě, které se vlastními chybami učí formovat svou osobnost. Mauglí dozraje v muže, nejen díky své inteligenci, zvědavosti a citlivému vedení svých zvířecích učitelů, ale i díky bolestným omylům. V inscenaci Vlasty Hartlové je Mauglí od počátku více hrdinou než postupně dozrávající člověk. Tato předčasná dospělost je podržena i hudbou.

V některých scénách by se i tato nedospělost měla zřetelněji propracovat. Například Mauglí naletí opicím a stává se jejich zajatcem. Bylo by asi dobré, kdyby zahrál, jak si uvědomí nejen vlastní pochybení, ale i touhu po ztracené svobodě. V inscenaci tanec opic sice působně postihuje jejich zvířecí specifickou, ale méně už vyjadřuje sobecké uzurpátorství, kterého se na Mauglí dopouští. Navíc je aranžmá scény tak nešikovné, že může Mauglí viditelně kdykoli utéct a téma nesvobody se tím v této scéně oslabuje. Inscenaci by prospělo i ostřejší dramatické vyostření některých scén (například když si tygr Šer Chán koupí většinu smečky, která se pak postaví proti Mauglímu). Jde o přežití a další existenci a scéna by proto mohla být drsnější. V inscenaci vycházejí spíše baladické a poetické polohy. Přes některé otazníky je nesporné, že jde o silné kompaktní emocionální představení.

Marie Caltová

Tradice inspirativních představení

Včerejší večerní představení Všechno lítá, co peří má divadla Drak Hradec Králové završilo výběr třech letošních inspirativních představení (kromě již zmíněného se představili hradečtí Nejhodnější medvídky s představením Drak a flaška a Jak se čerti rojili od Alfý Plzeň), která již tradičně doprovázejí program přehlídky. Jak už jsme si stihli za krátkou historií těchto představení zvyknout, profesionálové podávají výkony na velmi vysoké úrovni, čímž se dramaturgii Popelky daří naplnit jejich poslání. S povděkem lze kvitovat, že počet inspirativních představení rok od roku narůstá. Bude-li tento trend pokračovat, můžeme se v brzké budoucnosti těšit na vydařenou přehlídku inspirativních představení doplněnou párem amatérských soutěžních inscenací.

ruk, - ad -

DNEŠNÍ PROGRAM

10.00–11.00

Tylovo divadlo

HOST PŘEHLÍDKY

Ludvík Aškenazy – Ladislav Smoljak

Ukradený měsíc

Divadlo LAMPION Kladno

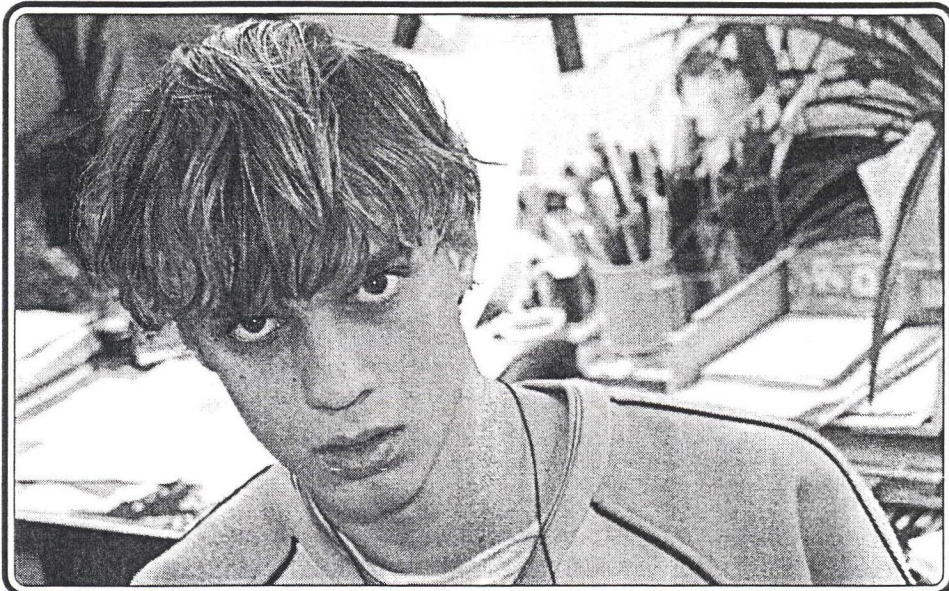
11.30

Tylovo divadlo

Slavnostní

zakončení přehlídky

s vyhlášením výsledků a oceněním
nejlepších výkonů

Veletajný agent - ad - nedokázal strávit slovní rezervovanost diváků letošní Popelky, a proto se, inspirován včerejším představením, uchýlil ke šňupičku.

Foto hlb

Pokračování v jiném žánru...

Rodokapsový hrdina bloumá a už přestává věřit ve vše, co jej spojuje s okolním světem. Termíny jako realita jsou pro něj stejně tak neproniknutelné jako radikálové eliminace uhlíku v propananu za přítomnosti kyseliny fosforečné. Blíží se konec jeho cesty!

O představení **DS Zmatkáři Dobronín - BABIČKA aneb OBRAZY Z VENKOVSKÉHO ŽIVOTA** toho padlo

poměrně dost, málokdy se však ze zaslechnutých reakcí dalo cokoli vyčíst. Jako například při scéně volání dívek po ženichovi hleslo jedno přede mnou sedící děvče uzoufáným hlasem: Ježíši Kriste! To ještě asi nevěděla, že na Něj také dojde. Jediné konkrétní rozsudky však nepatřily

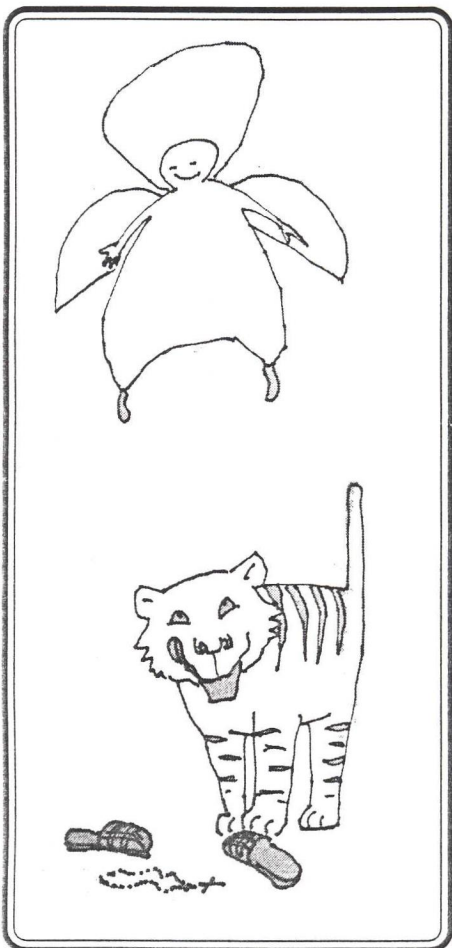
dětským hlasům, nýbrž povětšinou hlubším dospěláckým barytonům, který vesměs vyjadřoval vnitřní spokojenost svého majitele.

Obdobná situace se opakovala i po představení **KNIHA DŽUNGLE aneb VŠICHNI JSME JEDNÉ KRVE** od Divadla Dostavník Přerov, na které se sešly také jen kladné ohlasy. V drtivé většině od lidí, kteří představení už jednou viděli (např. na Hronově) a srovnávali. Abych to neprotahoval: „Dneska se jim to povedlo.“

Kdyby někdo kolem 19té hodiny a 54té minuty vešel do foyeru Tylova divadla, mýsl by si, že se ocitl v ústavu pro duševně choré, nebo že by jej sám potřeboval brzy navštívit. Ono zahlédnout haldu lidí valících se z předýchaného sálu a infantilně *gagajících* by byla nespíš silná káva i pro Jiřího Suka (kterýžto mi byl doporučen jako největší přítomný flegmatik). Jinak lze ovšem říct, že představení **Divadla Drak Hradce Králové VŠECHNO LÍTÁ, CO PEŘÍ MÁ** oslovilo dětinštější část publika.

Tak a máš to, milý čtenáři, čekal-li jsi dobrý konec, tak to jsi se přepočítal. Psanec se pod vlivem všech okolních aspektů docela zvencnul a prohání se teď se šakaly po přerii!! Dobrou noc.

- ad -

Den očima Pavla Purkrábka

Kukátko - Toto 5. číslo vydalo oddělení Kulturní centrum dne 16. listopadu 2003.

Redakce: Tomáš Lisý, Adam Doležal, Sandra Nováková, Jan Švácha a Anna Rollová.

Foto a sazba kancelář U Lidy.

KLÁRA®
KVĚTINY
RAKOVNÍK

